

СТАНОВИЩЕ
от доц. д-р Наташка Данова, дм
за дисертационен труд „Здравно застраховане в България – развитие,
нагласи, доволствореност и оценки”
на д-р Валентин Николов Ангелов, докторант на самостоятелна
подготовка в Медицински университет „Проф. д-р Параксев Стоянов” -
Варна за присъждане на образователна и научна степен „Доктор”

Темата за доброволното здравно осигуряване/застраховане като метод за финансиране на здравеопазването е особено актуална особено в съвременните условия на ограничени финансови ресурси. Наблюдават се обаче неудачи в неговото приложение, както и неудовлетвореност на здравноосигурените лица, независимо от 16-годишната му история в България.

Дисертационният труд е представен на 236 страници и съдържа всички необходими реквизити: въведение, в което се обуславя необходимостта от проучването; 5 раздела - литературен обзор; цел, задачи, материали и методи; доброволно здравно осигуряване и доброволно здравно застраховане; анализ на средата и отрасъла на доброволното здравно осигуряване в България; перспективи за развитие на доброволното здравно осигуряване в България и дружествата за здравно застраховане; изводи и препоръки; приноси; библиография и приложения. Трудът е онагледен с 55 таблици, 45 фигури и 2 приложения.

Във въведението е обоснована актуалността и значимостта на проблема и необходимостта от провеждане на настоящето проучване.

В първия раздел, богат и много добре структуриран, д-р Ангелов е направил исторически преглед на здравното осигуряване в Европа и България, задълбочена и комплексна характеристика на неговите принципи и характеристики, начини на финансиране, финансови отношения между осигурители, осигурени и изпълнители на здравни услуги. Специално място е отделено на изискванията на европейското законодателство и предизвикателствата пред ДЗО/застраховане. Самият литературен обзор заслужава висока оценка заради теоретичната и практическата си стойност. Направени са изводи от него, поместени в заключението.

Във втора глава, който представлява методика на проучването, са определени целта, задачите и използваните методи. Методичният инструментариум е коректно подбран и обстойно описан. Целта и задачите са много добре формулирани, като задачите произтичат от целта. Правилно са определени обект, предмет и единици на проучването. Предложените методи за събиране на информацията са адекватни на целта и задачите. При обработката на данните са приложени съвременни статистическите методи.

В трета глава е направен критичен анализ на доброволното здравно осигуряване и застраховане, разгледани са факторите, влияещи върху продажбите на здравни застраховки и проблемите. Аргументирано е твърдението на докторанта, че „истинското развитие на здравното застраховане е възможно единствено при промяна на съществуващия модел на финансиране

на системата на здравеопазване в България". Акцентирано е върху приликите и разликите между доброволно здравно осигуряване и застраховане, както и участниците в него.

В четвърта глава е направен ситуационен анализ на средата и отрасъла на доброволното здравно осигуряване в България, включващ здравно-демографско състояние, разходи за здравеопазване и източници на финансиране. Подробно е анализирана в исторически аспект и дейността на дружествата за доброволно здравно осигуряване и като застрахователи и финансовия резултат от дейността им. Теоретичен и практически принос представляват изводите от анализа на здравната система, като база за направените предложения, и заключенията за дружествата, прелицензирани като застрахователи в сравнение с дружествата за доброволно здравно осигуряване. В края на главата е направен подробен анализ и на дейността на конкретно дружество – „ДЗИ – Здравно осигуряване” АД и на плащанията му за здравни услуги от конкретни лечебни заведения. Съществен принос има частта за проучване на оценката за качеството на медицинското обслужване, информираността и удовлетвореността на потребителите на допълнително здравно осигуряване. Анкетирани са 490 осигурени лица (252 мъже и 238 жени). Резултатите показват, че съществуват слабости в информираността за здравната ни система, за промяната на здравното законодателство и в медийната и комуникационната политика. Слаба е обратната връзка с потребителите.

В резултат на направените анализи докторантът е определил перспективите за развитието на доброволното здравно осигуряване/застраховане, като е предложил модел за здравно осигуряване, който е адекватен на ситуацията. Акцентирано е върху значението на публичния дебат и създаването на надеждна информационна база за мониторинг.

В последната част са представени изводите от литературния обзор и от собственото проучване, които логически следват анализа и обсъждането на резултатите и потвърждават формулираната теза и хипотези. Изгответи са препоръки, насочени към ЗОФ, които ще доведат до повишаване качеството и ефективността на предлаганите здравни услуги.

Библиографията включва 130 съвременни литературни източници на кирилица и латиница. Представени са 4 научни публикации в научни списания, свързани с дисертацията, в които д-р Ангелов е първи автор.

Съдържанието и качеството на автореферата отговарят на изискванията и отразяват подробно съдържанието и основните постигнати резултати в дисертацията.

Разработката се отличава с професионализъм и добросъвестност. Личното участие на докторанта е безспорно и формулираните приноси и получени резултати са негова заслуга. Разработката е написана на стилистично много добър и достъпен език.

Заключение:

Дисертационният труд на д-р Валентин Ангелов представя комплексно проблема за доброволното здравно осигуряване/застраховане, методологически

е издържан. Показва, че д-р Ангелов познава отлично проблематиката и поради големия му професионален опит в тази сфера, има необходимите знания, професионални и лични качества за самостоятелно извършване на научноизследователска дейност, за задълбочено търсене и интерпретиране на литературни данни и на данни от собствени проучвания. Проучването може да послужи като теоретична база за следващи научни проучвания. Разработката има научна и практическа насоченост.

Считам, че докторантът се справил успешно с поставената цел и задачи и давам висока оценка на дисертационния труд.

Разработката отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за прилагането му и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ-Варна за присъждане на образователна и научна степен „доктор” по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията”.

Изложените по-горе съображения ми дават основание убедено да дам своята положителна оценка за дисертационния труд и да предложа на почитаемите членове на научното жури да присъдят образователната и научна степен „Доктор” на д-р Валентин Николов Ангелов по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията”.

24.08.2018 г.

Доц. д-р Н.Данова, дм:

